

Vær Smart, Møre og Romsdal

Steinar Taubøll

17.11.2020

VÆR! SMART!

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Klimatiltak

Klimatilpasning

- **Vær rustet** mot uvær og kulde selv på korte turer.

- **Vis respekt** for været og værmeldingene

- **Lytt** til erfarne fjellfolk

- **Meld fra** hvor du går.

TESTET

GODKJENT

Bygging i fareområder

Et kommunalt ansvar

Pbl § 28-1 + TEK17

Forbud mot deling og bygging

Grunn kan bare bebygges, eller eiendom opprettes eller endres, dersom det er **tilstrekkelig sikkerhet mot fare** eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold.

Det samme gjelder for grunn som utsettes for fare eller vesentlig ulempe **som følge av tiltak** ←nytt i 2008

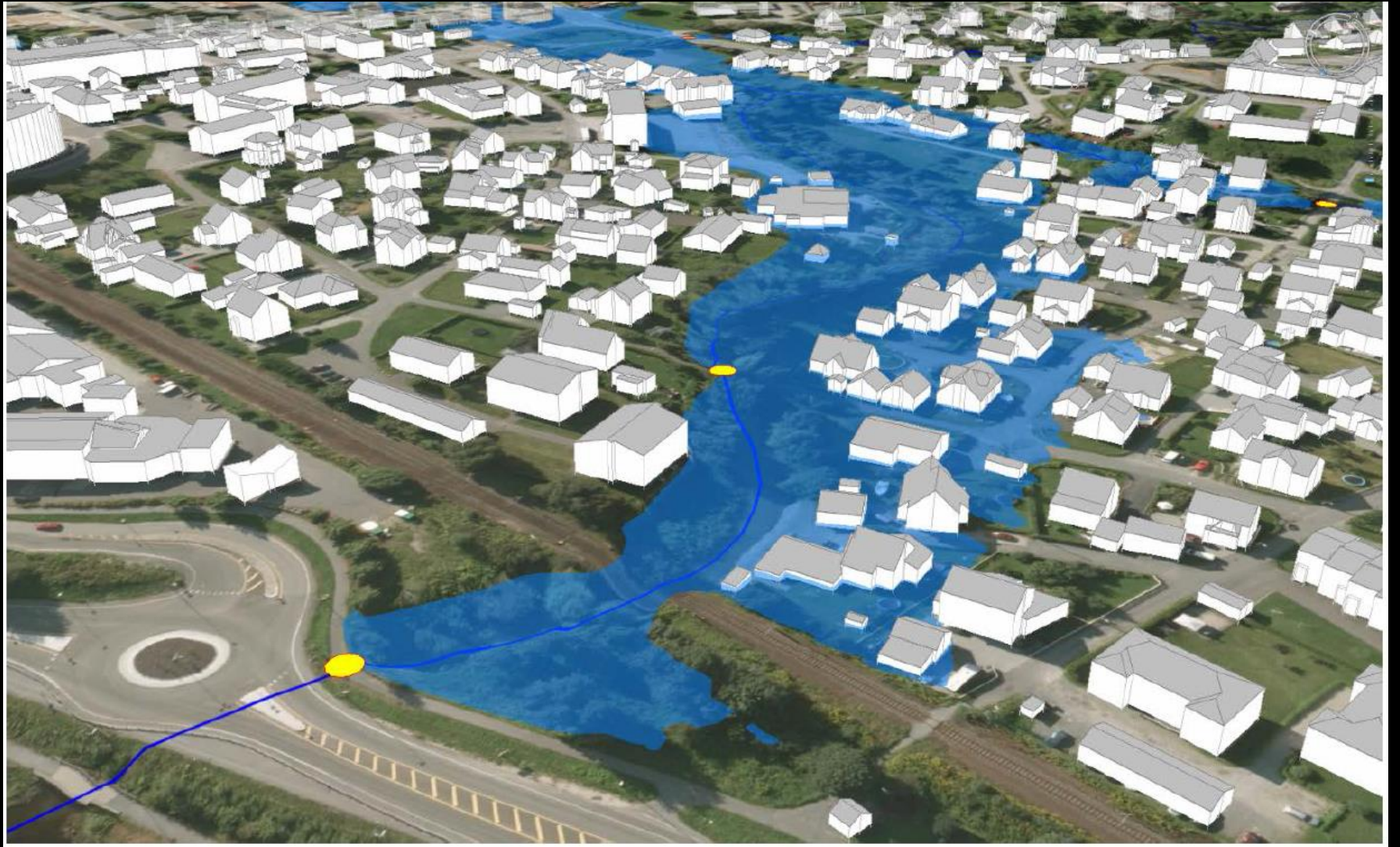
Byggesak vs. plansak

Adgang til å avslå søknader med hjemmel i pbl. § 28-1

- "Tilstrekkelig sikkerhet"
- mot "fare eller vesentlig ulempe"
- "som følge av "natur- eller miljøforhold"
  - Flom
  - Snøskred
  - Jord- og leirskred
  - Stein- og fjellskred
  - Flodbølger
  - mm.

Hvem får erstatningsansvaret når det går galt?

Profesjonalisering av risikovurdering

Høyesterett i Nissegård-dommen 2015

- Ved en terskel for rasrisiko på **1/1000**, kan det ikke utelukkende tas utgangspunkt i den menneskelige erfaring for å vite om det er akseptabel rasfare i forskriftens forstand (TEK10). **Med et såpass strengt krav, vil det i praksis bare være mulig å avdekke rasfaren gjennom sakkyndige undersøkelser**

- **Vær rustet** mot uvær og kulde selv på korte turer.

- **Vis respekt** for været og værmeldingene

- **Ta trygge veivalg.**
Gjenkjenn skredfarlig
terreng og usikker is.

- **Lyt** til erfarne fjellfolk **X**
- **Meld fra** hvor du går.

Vannet renner – **hvem bestemmer?**

Hvor? Hvordan? Hvilke regler?

Klimatilpasning krever felles informasjonshorisont

- I have a dream!

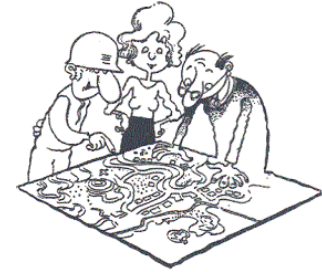
- I have a plan!

- I have the skills!

Informasjonshorisont og samhandling

KURSMÅL:

- Forstå flere klimatilpasningsaspekter ved sitt eget fagfelt.
- Forstå når man bør hente inn ekstern spisskompetanse for å gjøre vurderinger.
- Bli klar over viktige sammenhenger mellom eget fagfelt og andre ansvarsområder i kommunen, og dermed ta initiativ til samspill og politisk handling.
- Forstå hvilke krav som stilles når det gjelder forebygging av skade, og vite at noen klimatilpasningstiltak er opp til kommunens frie skjønn, mens andre er juridisk påkrevd.

Tematisk opplegg for Vær Smart i Møre og Romsdal

- Nasjonal politikk, risikovurdering og relevante regelsystemer
- Utfordringer, roller og samarbeidsrelasjoner i klimatilpassningsarbeidet
- Flom og skred - juridisk oversikt
- Flom og skred - praktisk håndtering

Tematisk opplegg for Vær Smart i Møre og Romsdal (forts.)

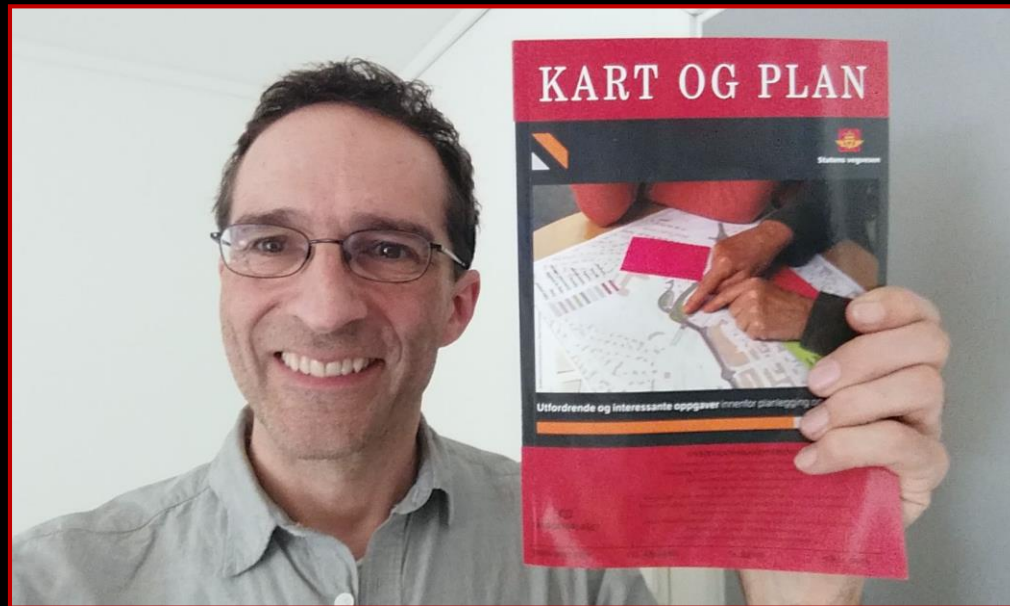

- Overvann i byer og tettsteder - juridisk oversikt
- Overvann i byer og tettsteder - praktisk håndtering
- Lokalt innlegg om beredskap
- Kommunale erfaringer med skredfarevurdering og sikringstiltak

Kart og plan 2018 nr 1 – temanummer om overvannshåndtering

Kart og plan 2015 nr 1 – temanummer om klimatilpasning

Redaktør: Steinar Taubøll, NMBU

Se også artikler 2015 nr 2 om Nissegårddommen
2016 nr 2 om ansvaret for overvann
2019 nr 3 om klimapåslag